A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2007. július 5. *

A C-255/05. sz. ügyben,

az EK 226. cikk alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2005. június 16-án,

az **Európai Közösségek Bizottsága** (képviseli: M. Konstantinidis, meghatalmazotti minőségben, segítői: F. Louis és A. Capobianco ügyvédek, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

az **Olasz Köztársaság** (képviseli: I. M. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, segítője: M. Fiorilli avvocato dello Stato, kézbesítési cím: Luxembourg)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: olasz.

támogatja:

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviseli: T. Harris, meghatalmazotti minőségben, segítője: J. Maurici barrister)

beavatkozó,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: C. W. A. Timmermans tanácselnök, P. Kūris, J. Makarczyk (előadó), L. Bay Larsen és J.-C. Bonichot bírák,

főtanácsnok: M. Poiares Maduro,
hivatalvezető: R. Grass,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az Európai Közösségek Bizottsága keresetlevelével a következők megállapítását kéri a Bíróságtól:

– mivel az építkezés engedélyezése előtt az ASM Brescia SpA társasághoz tartozó égetőmű „harmadik vonalának" projektjét (a továbbiakban: az égetőmű harmadik vonala), amely az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel (HL L 73., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 151. o.) módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv (HL L 175., 40. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 248. o., a továbbiakban: 85/337 irányelv) I. melléklete szerinti létesítmény, nem vetette az említett irányelv 5–10. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálat alá, és

– mivel nem tette megfelelően hosszú időn keresztül a nyilvánosság számára hozzáférhetővé az égetőmű harmadik vonalának használata iránti engedélyezési kérelmét legalább egy helyen azért, hogy az illetékes hatóság határozatának meghozatala előtt észrevételt lehessen tenni, és nem tette hozzáférhetővé a nyilvánosság számára az e kérelemre vonatkozó határozatot, hozzácsatolva az engedély egy példányát,

az Olasz Köztársaság nem tett eleget a 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből és 4. cikkének (1) bekezdéséből, valamint a hulladékok égetéséről szóló, 2000. december 4-i 2000/76/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 332., 91. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 5. kötet, 353. o.) 12. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

A 75/442/EGK irányelv

2 Az 1996. május 24-i 96/350/EK bizottsági határozattal (HL L 135., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 3. kötet, 59. o.) módosított, a hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelv (HL L 194., 47. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 23. o., a továbbiakban: 75/442 irányelv) szövege a következő:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

a) hulladék: az I. mellékletben felsorolt kategóriák bármelyikébe tartozó olyan anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválik, megválni szándékozik, vagy megválni köteles.

[...]

d) a hulladékok gyűjtése, szállítása, hasznosítása és ártalmatlanítása, beleértve az ilyen műveletek felügyeletét és a hulladéklerakók utógondozását is lezárásuk után;

e) ártalmatlanítás: bármely művelet, amit a II. A. melléklet felsorol;

f) hasznosítás: bármely olyan művelet, amit a II. B. melléklet felsorol;

[...]"

3 Ezen irányelv 4. cikke értelmében:

„A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a hulladék hasznosítása vagy ártalmatlanítása az emberi egészség veszélyeztetése, valamint anélkül történjen, hogy olyan folyamatokat vagy módszereket használnának, amelyek veszélyesek lehetnek a környezetre, így különösen:

– ne jelentsen kockázatot a vízre, a levegőre, a talajra, a növény- és állatvilágra,

– ne okozzon kellemetlen zajt vagy szagot,

– ne befolyásolja hátrányosan a tájképet vagy a különleges érdeklődésre számot tartó helyeket.

[...]."

4 Az említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdése szerint:

„A 4., 5. és 7. cikk végrehajtása céljából minden olyan létesítménynek vagy vállalkozásnak, amelyik a II. A. mellékletben meghatározott műveleteket végez, engedélyt kell beszereznie a 6. cikkben meghatározott illetékes hatóságtól.

[...]

5 Ugyanezen irányelv 10. cikke szerint:

„A 4. cikkben szereplő célok végrehajtása érdekében valamennyi olyan létesítménynek vagy vállalkozásnak, amely a II. B. mellékletben meghatározott műveleteket végez, engedélyt kell beszereznie."

6 A 75/442 irányelv 11. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A [...]78/319/EGK [...] irányelv sérelme nélkül a következők mentesíthetők a 9. vagy 10. cikkekben előírt kötelezettségek alól:

[...]

b) olyan létesítmények vagy vállalkozások, amelyek hulladékhasznosítást végeznek.

Ezt a mentesítést csak akkor lehet alkalmazni:

– ha az illetékes hatóságok általános szabályokat fogadtak el valamennyi tevékenységtípusra, amelyekben meg vannak jelölve a hulladékok típusai és mennyiségei, valamint azok a feltételek, amelyek mellett a kérdéses tevékenységet mentesíteni lehet az engedélyezési kötelezettség alól,

és

– ha a hulladékok típusa vagy mennyisége és ártalmatlanításuk vagy hasznosításuk módja olyan, hogy az kielégíti a 4. cikkben megszabott feltételeket."

7 A 75/442 irányelv „Ártalmatlanítást szolgáló műveletek" című II. A. mellékletének célja a gyakorlatban előforduló ártalmatlanítási műveletek felsorolása. A melléklet úgy fogalmaz, hogy ezen irányelv 4. cikkével összhangban a hulladékot az emberi egészség veszélyeztetése nélkül és a környezetet veszélyeztető eljárások vagy módszerek alkalmazása nélkül kell ártalmatlanítani.

8 Ugyanezen irányelv „Hasznosítást szolgáló műveletek" című II. B. mellékletének a célja a gyakorlatban előforduló hulladékhasznosítási műveletek felsorolása. Ez a melléklet is úgy fogalmaz, hogy ugyanezen irányelv 4. cikkével összhangban a hulladékot az emberi egészség veszélyeztetése nélkül, és a környezetet veszélyeztető eljárások vagy módszerek alkalmazása nélkül kell hasznosítani.

A 85/337 irányelv

9 A 85/337 irányelv 1. cikkének (2) és (3) bekezdése így fogalmaz:

„(2) Jelen irányelv alkalmazásában:

projekt:

– épületek vagy egyéb létesítmények kivitelezése,

– egyéb beavatkozások a természetes környezetbe és tájba, beleértve az ásványkincsek kiaknázását is;

projektgazda:

egy magánprojektre vonatkozó engedély kérelmezője vagy egy projektet kezdeményező állami hatóság;

engedély:

a hatáskörrel rendelkező hatóság vagy hatóságok olyan döntése, amely feljogosítja a projektgazdát a projekt elvégzésére.

(3) A hatáskörrel rendelkező hatóság(ok) az(ok) a hatóság(ok), amelye(ke)t a tagállamok az ebből az irányelvből következő feladatok teljesítésért felelős hatóságként kijelölnek."

10 Ugyanezen irányelv 2. cikkének (1) és (2) bekezdése, illetve a (3) bekezdése első albekezdésének értelmében:

„(1) A tagállamok meghoznak minden olyan intézkedést, amely ahhoz szükséges, hogy az engedély megadása előtt többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva, a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezése kötelező legyen, és esetükben hatásvizsgálatot végezzenek. Ezeket a projekteket a 4. cikk határozza meg.

(2) A környezeti hatásvizsgálat elvégezhető a tagállamban meglévő, a projektek engedélyezésére vonatkozó eljárás, vagy ennek hiányában más eljárás alkalmazásával, vagy az ennek az irányelvnek való megfelelés céljából kialakítandó eljárásokkal.

[...]

(3) A 7. cikk sérelme nélkül, a tagállamok kivételes esetekben egyes projekteket teljesen vagy részben mentesíthetnek az ebben az irányelvben meghatározott rendelkezések hatálya alól."

11 Az említett irányelv 3. cikke ekként rendelkezik:

„A környezeti hatásvizsgálat minden egyedi esetre vonatkozóan a 4–11. cikkel összhangban megfelelő módon azonosítja, leírja és értékeli az egyes projektek közvetlen és közvetett hatásait a következő tényezőkre vonatkozóan:

– emberek, állat- és növényvilág,

– talaj, víz, levegő, éghajlat és a táj,

– anyagi javak és a kulturális örökség,

– az első, a második és a harmadik francia bekezdésben említett tényezők közötti kölcsönhatás."

12 Ugyanezen irányelv 4. cikkének (1) bekezdése előírja:

„A 2. cikk (3) bekezdésre is figyelemmel az I. mellékletben felsorolt projekteket vizsgálatnak vetik alá az 5–10. cikkel összhangban."

13 A 85/337 irányelv I. mellékletének 10. pontjában utal a nem veszélyes hulladékok égetésére vagy a 75/442 irányelv II. A. mellékletének D9. pontjában meghatározott kémiai kezelésére szolgáló, 100 tonna/nap kapacitást meghaladó hulladékártalmatlanító létesítményekre.

A 2000/76 irányelv

14 A 2000/76 irányelv 3. cikkének 12. pontja szerint az irányelv alkalmazásában:

„»engedély«: az illetékes hatóságok által kiadott írásos határozat (vagy több ilyen határozat), amely bizonyos olyan feltételek mellett, melyek biztosítják, hogy az üzem megfelel az ezen irányelvben előírt követelményeknek, megadja az üzem üzemeltetéséhez szükséges engedélyt. Az engedély vonatkozhat több üzemre is, illetve ugyanazon a helyen ugyanazon üzemeltető által üzemeltetett üzem egyes részeire".

15 Ezen irányelv 4. cikke (1) bekezdésének a szövege a következő:

„A 75/442/EGK irányelv 11. cikkének, illetve a 91/689/EGK irányelv 3. cikkének sérelme nélkül egyetlen égető vagy együttégető mű sem üzemelhet ilyen jellegű tevékenység végzése céljából kiadott engedély nélkül."

16 A 2000/76 irányelvnek az információhoz való hozzáférésre és a társadalmi részvételre vonatkozó 12. cikke (1) bekezdésének a szövege a következő:

„Az új hulladékégető és együttégető művekre beadott kérelmeket a 90/313/EGK tanácsi irányelv [...] és a 96/61/EK irányelv [helyesen: 96/61/EK tanácsi irányelv] sérelme nélkül legalább egy helyen – például a helyi hatóságok irodáiban – megfelelően hosszú időn keresztül a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni, hogy ezekre az illetékes hatóság döntése előtt észrevételt lehessen tenni. A döntést, hozzácsatolva az engedély legalább egy példányát, és minden további módosítást, szintén a nyilvánosság számára hozzáférhetővé kell tenni."

A nemzeti szabályozás

17 A környezetvédelmi minisztérium létrehozásáról szóló, 1986. július 8-i 349. sz. törvény (GURI, 1986. július 15., 59. sz.) 6. cikke átültette az olasz jogba a 85/337 irányelvet. Ezt követően a környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. február 22-i 146. sz. törvény (a GURI 1994. március 4-i 52. sz. rendes melléklete) 40. cikkében felszólította az olasz kormányt, hogy külön koordinációs és iránymutatási okmány útján határozza meg az említett irányelv II. mellékletének a hatálya alá tartozó projektek környezeti hatásvizsgálati eljárása alkalmazásának céljából a feltételeket, a kritériumokat és a műszaki szabványokat.

18 „A környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. február 22-i 146. sz. törvény 40. cikke (1) bekezdésének végrehajtására elfogadott koordinációs és

iránymutatási okmány" című 1996. április 12-i köztársasági elnöki rendelet (GURI 210. sz., 28. o.; a továbbiakban: DPR) 1. cikkének (3) bekezdése pontosítja:

„Az A. mellékletben meghatározott projekteket környezeti hatásvizsgálati eljárásnak kell alávetni."

19 A környezeti hatásvizsgálatra vonatkozó rendelkezésekről szóló, 1994. február 22-i 146. sz. törvény 40. cikke (1) bekezdésének végrehajtására vonatkozó korábbi koordinációs és iránymutatási okmányt módosító és kiegészítő koordinációs és iránymutatási okmány" című, a minisztertanács elnökének 1999. szeptember 3-án hozott rendelete (GURI, 1999. december 27., 302. sz., 17. o.; a továbbiakban: DPCM) 3. cikke (1) bekezdésének, amely módosította a DPR A mellékletének eredeti változatát, a szövege a következő:

„Az 1996. április 12-i DPR A. mellékletének i), l) [...] pontjai helyébe a következő pontok lépnek:

i) Az 1997. február 5-i 22. sz. törvényerejű rendelet [(GURI, 1997. február 15., 38. sz.; a továbbiakban: törvényerejű rendelet)] B. és C. mellékletének R1–R9. pontja szerinti műveletek útján veszélyes hulladékot ártalmatlanító és hasznosító létesítmények, az ugyanezen törvényerejű rendelet [...] 31. és 33. cikkében meghatározott egyszerűsített eljárásnak alávetett hasznosító létesítmények kivételével.

l) A napi 100 tonnát meghaladó kapacitású, nem veszélyes hulladékot égetés vagy a [törvényerejű rendelet] B. mellékletének D2. és D8–D11. pontja, valamint a

C. mellékletének R1–R9. pontja szerinti kezelések útján ártalmatlanító és hasznosító létesítmények, az ugyanezen törvényerejű rendelet [...] 31. és 33. cikkében meghatározott egyszerűsített eljárásoknak alávetett hasznosító létesítmények kivételével."

20 A törvényerejű rendelet rendelkezéseit, amelyek leírják a hulladékok és tevékenységek azon jellemzőit, amelyek alapján igénybe lehet venni az egyszerűsített eljárást, a 75/442 irányelv 11. cikkének átültetése céljából fogadták el.

21 Különösen a törvényerejű rendelet 33. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy a hulladékhasznosítási tevékenységeket bizonyos műszaki szabványok betartása mellett az e tevékenységek megkezdésének a területileg illetékes tartományhoz való bejelentésétől számított 90 napos határidő lejártakor lehet megkezdeni.

22 Az említett törvényerejű rendelet 33. cikkének (2) bekezdése mind a nem veszélyes hulladékok, mind a veszélyes hulladékok esetében részletezi a műszaki szabványok tartalmát.

23 E törvényerejű rendelet 33. cikkének (3) bekezdése szerint a tartomány külön nyilvántartásba jegyzi be azon vállalkozásokat, amelyek bejelentik hozzá a tevékenység megkezdését, és az (1) bekezdésben megállapított határidőn belül hivatalból vizsgálja, hogy a megkívánt feltételek együttesen fennállnak-e.

24 Végül a törvényerejű rendelet 33. cikkének (4) bekezdéséből következik, hogy amint a tartomány azt észleli, hogy a műszaki szabványokat és az (1) bekezdés feltételeit nem tartották be, a tevékenység megkezdését vagy folytatását megtiltó, indokolással ellátott rendeletet hoz, hacsak az érdekelt nem tesz eleget a hatályban lévő jogszabálynak, az adminisztráció által előzően megszabott határidőn belül.

A pert megelőző eljárás

25 2003. április 28-i levelében a Bizottság információkat kért az Olasz Köztársaságtól, különösen a 85/337 és a 2000/76 irányelvben előírt eljárásoknak az égetőmű harmadik vonalának esetében való alkalmazásáról.

26 E tagállam kijelentette egyrészt, hogy az égetőmű harmadik vonalára vonatkozó projektet kizárta a környezeti hatásvizsgálati eljárás alól, mivel ez a projekt a DPCM által módosított DPR A. melléklete 1. pontjában említett kivétel alá tartozik, másrészt pedig a 2000/76 irányelv 12. cikkének megfelelő több hirdetményt és konzultációs intézkedést tett.

27 Tekintettel az Olasz Köztársaság által közölt válaszokra, amelyeket a Bizottság nem talált kielégítőnek, egy 2003. december 19-i felszólító levél küldésével megindította a pert megelőző eljárást.

28 2004. június 8-i levelükben az illetékes olasz hatóságok tájékoztatták a Bizottságot az égetőmű harmadik vonala üzemeltetőjének arra vonatkozó szándékáról, hogy a harmadik vonalat, amelynek az üzembe helyezését 2003 decemberében engedélyezték, hatásvizsgálatnak vessék alá.

29 Ezt követően a 2004. július 9-i indokolással ellátott véleményben a Bizottság felhívta az Olasz Köztársaságot az ahhoz szükséges intézkedések megtételére, hogy az említett vélemény kézhezvételétől számított két hónapon belül megfeleljen különösen a 85/337 irányelvből eredő kötelezettségeinek.

30 2005. január 31-i levelében az Olasz Köztársaság megerősítette, hogy az égetőmű harmadik vonalának üzemeltetője környezeti hatásvizsgálat iránti formális kérelmet nyújtott be, amelyet 2004. december 11-én tettek közzé. Ezt követően, a 2005. május 3-i levélben dokumentumokat nyújtott be a folyamatban lévő vizsgálati eljárás előrehaladtára vonatkozóan, és közölte, hogy ez a befejeztéhez közeledik.

31 Mivel a Bizottság nem találta kielégítőnek az olasz kormány fent említett válaszlevelekben elfogadott álláspontját, az EK 226. cikk második bekezdése alapján benyújtotta a jelen keresetet.

A keresetről

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

32 Az Olasz Köztársaság úgy érvel, hogy a Bizottság keresete elfogadhatatlan a keresetindításhoz fűződő érdekének hiánya miatt. A Bizottságnak ugyanis nem lenne érdeke egy már teljesített kötelezettség végrehajtását követelni. Így, figyelemmel az égetőmű harmadik vonalának környezetvédelmi összeegyeztethetőségére vonatkozó kedvező döntésre, amely a jelen ítélet 30. pontjában felidézett feltételek között megkezdett vizsgálati eljárás végén elfogadott 2005. június 3-i tárcaközi rendeletből következik, a környezeti hatástanulmány elkészítésével való késlekedés egyáltalán nem okozott kárt a környezetben. Kizárólag a környezeti hatásvizsgálati tanulmány hiányához kapcsolódó alaki okból jogsértő helyzet állt fenn, amelyet orvosoltak.

33 Az Olasz Köztársaság hozzáfűzi, hogy a Bizottság ésszerűtlen kötelezettségek betartását követeli meg, következésképpen túllépte a hatáskörét, amikor a gondos ügyintézés és az arányosság elvét figyelmen kívül hagyva járt el.

34 A Bizottság megjegyzi, hogy közvetlen, különleges és konkrét érdekkel bír a jelen jogvitában. E tekintetben, ami a 85/337 irányelv megsértése miatti keresetindításhoz fűződő érdekét illeti, azzal érvel, hogy nincs jelentősége annak, hogy az illetékes hatóságok végeztek környezeti hatásvizsgálatot az égetőmű harmadik vonala esetében, mivel ez a hatásvizsgálat nem felel meg az említett irányelv előírásainak, amennyiben az engedély megadása előtt kell a többek között a jellegüknél, méretüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva a környezetre várhatóan jelentős hatást gyakorló projektek engedélyezésének kötelezőnek lennie, és esetükben hatásvizsgálatot végezni.

35 A Bizottság szerint az égetőmű harmadik vonala üzemeltetőjének csupán azon szándéka, hogy e létesítmény környezeti hatásvizsgálatnak való alávetését kérje, holott az említett létesítményt már kivitelezték és üzembe helyezték, következésképpen lényegtelen, annál is inkább, mivel a vizsgálat iránti kérelmet csak 2004. december 7-én nyújtották be, és csak az indokolással ellátott véleményben megszabott határidő lejárta után végezték el azt.

36 Egyebekben a Bizottság megjegyzi, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy a Bizottságnak az EK 226. cikk alapján fennálló hatáskörök gyakorlásához nem szükséges semmilyen különös eljáráshoz fűződő érdeket bizonyítania.

A Bíróság álláspontja

37 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a Bizottság az EK 226. cikk alapján fennálló hatáskörök gyakorlása során nem köteles az eljáráshoz fűződő érdekét

bizonyítani. A Bizottságnak ugyanis az a feladata, hogy a közösségi jog tagállamok általi alkalmazása felett hivatalból és a közérdek szolgálatában őrködjék, és az abból fakadó kötelezettségek esetleges megszegését, annak megszüntetése végett, megállapíttassa (lásd a C-333/99. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2001. február 1-jén hozott ítélet [EBHT 2001., I-1025. o.] 23. pontját; a C-394/02. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2005. június 2-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-4713. o.] 14. és 15. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot és a C-33/04. sz., Bizottság kontra Luxembourg ügyben 2005. december 8-án hozott ítélet [EBHT 2005., I-10629. o.] 65. pontját).

38 Egyébiránt a Bizottság feladata a tagállammal szembeni keresetindítás célszerűségének mérlegelése, a tagállam által szerinte megszegett rendelkezések meghatározása és a kötelezettségszegés megállapítása iránti eljárás tagállammal szembeni megindítása időpontjának megválasztása, az e döntéseket meghatározó megfontolások a kereset elfogadhatóságára nem lehetnek kihatással (lásd a C-35/96. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 1998. június 18-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-3851. o.] 27. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Luxembourg ügyben hozott ítélet 66. pontját).

39 E tekintetben a Bíróság azt köteles megvizsgálni, hogy fennáll-e a felrótt kötelezettségszegés, vagy sem, de a Bizottság mérlegelési jogkörének gyakorlását megítélni nem jogosult (lásd többek között a C-474/99. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2002. június 13-án hozott ítélet [EBHT 2002., I-5293. o.] 25. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Luxembourg ügyben hozott ítélet 67. pontját).

40 Mindenesetre feltételezve akár, hogy az égetőmű harmadik vonalára vonatkozó utólagos környezeti hatásvizsgálat elvégzése megszüntetheti a vitatott kötelezettségszegést, meg kell állapítani, hogy ilyen vizsgálatot nem kezdtek meg az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor, márpedig a kötelezettségszegés meglétének megítélésekor a tagállam ezen időpontban fennálló helyzetét kell vizsgálni (lásd többek között C-433/03. sz., Bizottság kontra Németország ügyben 2005. július 14-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6985. o.] 32. pontját).

41 Az előző megfontolásokból következik, hogy a Bizottság eljáráshoz fűződő érdeke hiányára alapított elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

Az ügy érdeméről

42 Keresete alátámasztására a Bizottság két kifogásra hivatkozik:

A 85/337 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének és 4. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított első kifogásról

– A felek érvei

43 A Bizottság szerint az égetőműnek a 75/442 irányelv II.B. melléklete szerinti hasznosítási műveleteket végző létesítmények közzé sorolt, napi 100 tonnát meghaladó kapacitású harmadik vonala a 85/337 irányelv I. melléklete 10. pontjának hatálya alá tartozik, és következésképpen környezeti hatásvizsgálatnak kellett volna alávetni az engedélyezése, majd megépítése előtt. A Bizottság megállapítja, hogy ha a projekt nem képezte környezeti hatásvizsgálat tárgyát, annak oka maga az olasz jogszabály, amely nem írja elő, hogy ilyen vizsgálatnak kellene alávetni az egyszerűsített eljárásoknak alávetett hulladékhasznosító létesítményeket.

44 A Bizottság hozzáfűzi, hogy amennyiben a DPCM kiveszi a környezeti hatásvizsgálati eljárás alól mindazon létesítményeket, amelyek az egyszerűsített eljárás alapján adott engedély alapján végeznek hulladékhasznosító műveleteket, sérti a 85/337 irányelvből eredő kötelezettségeket.

45 Az Olasz Köztársaság nem ismeri el a felrótt kötelezettségszegés fennállását, és a védelmére megismétli azon érveket, amelyeket a C-486/04. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2006. november 23-án hozott ítélet (EBHT 2006., I-11025. o.) alapjául szolgáló ügyben kifejtett.

46 Így elsősorban azzal érvel, hogy mivel az égetőmű harmadik vonala hulladékhasznosítást végez, és a törvényerejű rendeletnek a 75/442 irányelv 11. cikkének átültetése érdekében elfogadott 31. és 33. cikke által életbe léptetett egyszerűsített eljárásnak van alávetve, ki van véve a környezeti hatásvizsgálati eljárás alól. Az Olasz Köztársaság – megállapítva egyrészt a 85/337 irányelv és a 75/442 irányelv között a hulladékokra vonatkozóan használt szakkifejezéseket illető kapcsolatot, másrészt pedig utalva a 85/337 irányelv I. melléklete 10. pontjának és II. melléklete 11. pontja b) alpontjának szövegére, amely csak a hulladékok ártalmatlanításának fogalmát veszi figyelembe – úgy véli, hogy ez utóbbi irányelv kizárja a hatálya alól azon létesítményeket, amelyek ezen hulladékok hasznosítását végzik.

47 Az Olasz Köztársaság azt is állítja, hogy a 91/156 irányelvvel a 75/442 irányelvbe illesztett módosítások célja egy közös terminológia és a hulladékok olyan harmonizált fogalmának megállapítása volt, amely lehetővé teszi mind nemzeti, mind közösségi szinten a hulladékokkal foglalkozó különböző rendelkezések közelítését. Ebből következik, hogy amikor a 97/11 irányelv a hulladékok fogalmát említi, az általa használt kifejezéseket és meghatározásokat szükségszerűen az ezen ágazatra jellemező szabályozásból, vagyis a 91/156 irányelvből veszi át.

48 E tagállam hozzáfűzi, hogy mivel a hulladékhasznosításra vonatkozóan a kibocsátások nem haladják meg a közösségi szabályozás által engedélyezett határokat, nem szükséges hatásvizsgálati eljárást alkalmazni, amennyiben magának a hulladékhasznosításnak a célja a környezet védelme.

49 2006. április 7-i beavatkozási beadványában Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága támogatja az Olasz Köztársaság első kifogásra vonatkozó kérelmeit.

– A Bíróság álláspontja

50 Előzetesen meg kell állapítani, hogy a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2006. november 23-án hozott ítéletben a Bíróság megállapította, hogy az Olasz Köztársaság nem tett eleget a 85/337 irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből és 4. cikkének (1), (2), (3) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek, mivel elfogadta a DPCM 3. cikkének (1) bekezdését, amely megengedi az ugyanezen irányelv I. mellékletének hatálya alá tartozó, a 75/442 irányelv 11. cikke szerinti egyszerűsített eljárás tárgyát képező, napi 100 tonnát meghaladó kapacitású, veszélyes hulladék és nem veszélyes hulladék hasznosítására irányuló projektek kivételét az említett 2. cikk (1) bekezdésében és 4. cikk (1) bekezdésében előírt környezeti hatásvizsgálati eljárás alól.

51 A Bizottság által a jelen kifogásban felrótt kötelezettségszegés csak a nemzeti jogszabály egy adott esetre történő alkalmazásának a következménye, amelyről, amint az előző pontban kifejtettük, a Bíróság már megállapította, hogy ellentétes a közösségi joggal.

52 E jogszabály alkalmazása ugyanis, amely jogszabály kizárja a törvényerejű rendelet 31. és 33. cikkében előírt egyszerűsített eljárások alá tartozó hulladékhasznosító létesítmények környezeti hatásvizsgálati eljárásnak való alávetését, az égetőmű harmadik vonalának a környezeti hatásvizsgálati tanulmány alóli mentesítését eredményezte, pedig ez a harmadik vonal a 85/337 irányelv I. mellékletének 10. pontjában előírt, a nem veszélyes hulladékok égetésére vagy kémiai kezelésére szolgáló, 100 tonna/nap kapacitást meghaladó hulladékártalmatlanító létesítmények kategóriájába tartozik. Mint ilyet, az égetőmű harmadik vonalát engedélyezés előtt környezeti hatásvizsgálati eljárásnak kellett volna alávetni, mivel az ezen I. mellékletbe tartozó projekteket rendszeres vizsgálatnak kell alávetni az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdése, 4. cikkének (1) bekezdése és 5-10. cikke alapján (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2006. november 23-án hozott ítélet 45. pontját).

53 Az előzőekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az Olasz Köztársaság – mivel az égetőmű harmadik vonalának megvalósítási projektjét az építési engedély megadása előtt nem vetette a 85/337 irányelv 5-10. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálat alá – nem tett eleget az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből és 4. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek.

A 2000/76 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének megsértésére alapított második kifogásról

– A felek érvei

54 A Bizottság azt kifogásolja, hogy az Olasz Köztársaság sem az égetőmű harmadik vonala üzemeltetésének engedélyezése iránti kérelmet, sem a megfelelő engedélyezési intézkedést nem tette közzé, ezáltal megsértve a 2000/76 irányelv 12. cikkének rendelkezéseit.

55 E tagállam a pert megelőző eljárás során úgy érvelt, hogy a 12. cikk nem alkalmazandó a jelen esetre, mivel semmilyen üzemeltetés engedélyezése iránti kérelmet nem nyújtottak be az említett harmadik vonal tekintetében. Ez a harmadik vonal csak az üzembe helyezésre vonatkozó nyilatkozat tárgyát képezte 2003. július 24-én, a törvényerejű rendelet által bevezetett eljárásnak megfelelően.

– A Bíróság álláspontja

56 A törvényerejű rendelet 33. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy a hulladékhasznosítási tevékenységeket a tevékenység megkezdéséről a területileg illetékes tartománynál való nyilatkozattól számított 90 napos határidő lejártakor lehet megkezdeni. Ugyanezen cikk (3) bekezdésének megfelelően e határidőn belül az érintett tartományi hatóságok hivatalból vizsgálják, hogy a vizsgálat elvégzéséhez szükséges feltételek együttesen fennállnak-e.

57 A jelen esetben az égetőmű harmadik vonala a törvényerejű rendelet által bevezetett egyszerűsített eljárás keretében a tevékenység megkezdésére vonatkozó 2003. július 24-i nyilatkozatban szerepelt. Ezt a nyilatkozatot az illetékes tartományi hatóságok által hozott két határozat követte, az indítás megtiltása 2003. október 21-én, majd egy engedélyezés 2003. december 19-én.

58 Egyébként a 2000/76 irányelv 12. cikkének (1) bekezdéséből következik, hogy az új engedélyek iránti kérelmeket a nyilvánosság számára nyilvános helyen megfelelően hosszú időn keresztül hozzáférhetővé kell tenni, hogy ezekre az illetékes hatóság döntése előtt észrevételt lehessen tenni. E döntést, hozzácsatolva az engedély legalább egy példányát, valamint a további módosításokat, szintén hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára.

59 E rendelkezés célja, amint az különösen a 2000/76 irányelv (31) preambulumbekezdéséből következik, az eljárás áttekinthetővé tétele a nyilvánosságnak az engedélyek iránti kérelmekkel kapcsolatos döntéshozatali folyamatba való bevonásával.

60 Ezért meg kell állapítani, hogy az új engedély iránti kérelem fogalmának olyan jelentéssel kell bírnia, hogy teljesen megfeleljen a 2000/76 irányelv 12. cikkének (1) bekezdése által követett célnak. Következésképpen, e fogalmat *lato sensu* úgy kell értelmezni, mint amely lefed minden, az engedélyadási vagy engedélyezési eljárásához hasonlítható eljárást.

61 A jelen ítélet fenti 56. pontjában említett, a tevékenység megkezdésére vonatkozó nyilatkozatot, amelyre az égetőmű harmadik vonala adott okot, tekintettel a jellemzőire, és különösen a tartományi hatóságoknak jutó szerepre, a 2000/76 irányelv értelmében vett új engedély iránti kérelemhez kell hasonlítani.

62 Mint ilyet, az említett nyilatkozatot hozzáférhetővé kell tenni a nyilvánosság számára, legalább egy helyen, megfelelően hosszú időn keresztül ahhoz, hogy az illetékes tartományi hatóságoknál észrevételeket lehessen tenni, a számukra annak ellenőrzése érdekében előírt 90 napos határidő lejárta előtt, hogy a vizsgálat lefolytatásához szükséges jogi feltételek teljesülnek-e. Márpedig tény, hogy a 2000/76 irányelv 12. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseit figyelmen kívül hagyva a szóban forgó nyilatkozat semmilyen nyilvánosságra hozatali intézkedésnek nem képezte tárgyát.

63 Ráadásul az érintett tartomány által az égetőmű harmadik vonalára vonatkozóan hozott különböző határozatokat, vagyis a jelen ítélet 57. pontjában említett indítás megtiltását és engedélyezést sem bocsátották a nyilvánosság rendelkezésére, ellentétben ugyanezen cikk előírásaival.

64 Az előzőekre tekintettel meg kell állapítani, hogy az Olasz Köztársaság – mivel az égetőmű harmadik vonala tevékenységének megkezdésére vonatkozó nyilatkozatot nem tette a nyilvánosság számára hozzáférhetővé legalább egy helyen, megfelelően hosszú időn keresztül ahhoz, hogy az illetékes hatóság döntése előtt észrevételt lehessen tenni, és mivel nem bocsátotta a nyilvánosság rendelkezésére az e nyilatkozatra vonatkozó határozatokat, hozzájuk csatolva az engedély egy példányát – nem teljesítette a 2000/76 irányelv 12. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

A költségekről

65 Az eljárási szabályzat 69. cikkének 2. §-a alapján a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Az Olasz Köztársaságot, mivel pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

66 Ugyanezen szabályzat 69. cikke 4. §-ának megfelelően az Egyesült Királyság maga viseli saját költségeit.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

1) Az Olasz Köztársaság – mivel az építkezés engedélyezése előtt az ASM Brescia SpA társasághoz tartozó égetőmű „harmadik vonalának" projektjét nem vetette alá az 1997. március 3-i 97/11/EK tanácsi irányelvvel

módosított, az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló, 1985. június 27-i 85/337/EGK tanácsi irányelv 5–10. cikke szerinti környezeti hatásvizsgálatnak – nem tett eleget az említett irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből és 4. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeinek.

2) **Az Olasz Köztársaság – mivel az említett égetőmű harmadik vonala tevékenységének megkezdésére vonatkozó nyilatkozatot nem tette a nyilvánosság számára hozzáférhetővé legalább egy helyen, megfelelően hosszú időn keresztül ahhoz, hogy az illetékes hatóság döntése előtt észrevételt lehessen tenni, és mivel nem bocsátotta a nyilvánosság rendelkezésére az e nyilatkozatra vonatkozó határozatokat, hozzájuk csatolva az engedély egy példányát – nem teljesítette a hulladékok égetéséről szóló, 2000. december 4-i 2000/76/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 12. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.**

3) **Az Olasz Köztársaságot kötelezi a költségek viselésére.**

4) **Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maga viseli saját költségeit.**

Aláírások